

Afgørelser – Reg. nr.: 00700.00

Fredningen vedrører: Gudhjem Plantage

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

Kendelser

Deklarationer

**23-01-196, 14-09-1951,
03-09-1951**

DEKLARATIONER>

U d s k r i f t

afOVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

Aar 1940 den 12. Januar afsagde Overfredningsnævnet
paa Grundlag af skriftlig og mundtlig Votering følgende

K e n d e l s e

i Sagen 397/39 vedrørende Gennemførelsen af et Vejanlæg fra Rø
til Gudhjem.

Den af Fredningsnævnet for Bornholms Amt den 10. August
f.A. afsagte Kendelse er indanket for Overfredningsnævnet af
Danmarks Naturfredningsforening.

Overfredningsnævnet har den 30. September 1939 afholdt
Aastedsmøde i Sagen og har herunder forhandlet med de i denne in-
teresserede.

Da Overfredningsnævnet i det væsentlige kan tiltræde
det i Fredningskendelsen anførte, vil denne være et stadfæste.

T h i b e s t e m m e s :

Den af Fredningsnævnet for Bornholms Amt den 10. August
f.A. afsagte Kendelse vedrørende Gennemførelsen af et Vejanlæg fra
Rø til Gudhjem stadfæstes.

P.O.V.

Frederik V. Petersen.

(sign.)

U D S K R I F T

af

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for
Bornholms Amtsraadsreds.

Aar 1939 den 10. August afsagde Nævnet saalydende

K e n d e l s e .

Med Skrivelse af 13. Oktober 1938 har Bornholms Amt tilstillet Nævnet Planer for Bygning af en Landevej fra Rø til Gudhjem med Forespørgsel, om Nævnet maatte have Bemærkninger at gøre til disse. I Skrivelsen oplyses, at Bestyrelsen for Gudhjem Udmærk har erklæret sig villig til frivilligt og vederlagsfrit at frede Arealer ved den foreslaaede Vej, hvis den bliver gennemført.

Ifølge Planen føres Vejen i en Bue gennem Gudhjem Plantage, saaledes at den passerer over forskellige Klippepartier derunder Klippeknuden "Bokul", hvorefter den ved en stor Bro føres over den nordlige Del af den saakaldte "Holkadal".

Nævnet har forelagt Planerne for Danmarks Naturfredningsforening, der i Skrivelse af 14. November 1938 udtaler, at Vejen paa en meget haardhændet Maade vil gennemskære Gudhjem Plantage og ved den projekterede store Bro over Holkadalen forandre hele denne Dals Karakter. Foreningen andrager Nævnet om at søge en andret Vejføring gennemført, saaledes at Vejen lægges Syd om Gudhjem-Plantagen, og Foreningen har forelagt Nævnet en af Foreningens tekniske Udvalg skitseret Plan til en saadan Vejføring. Denne Plan har været forelagt Bornholms Amt, der med Skrivelse af 25. Maj 1939 har fremsendt en Erklæring af 24. s. M. fra Amtsvejinspektoret. Af denne Erklæring anføres:

"Naturfredningsforeningens tekniske Udvalg har i Skrivelse af 14. November f. A. foreslaaet en anden end den af os angivne Linieføring paa Strækningen fra Salene til Landevejen mellem Toft og Gudhjem. Denne anden Linieføring er terrænmassigt yderst uheldig, idet Linien gennemskærer opdyrkede Arealer, hvoraf endda en stor Part fornylig er udstykket til Husmandsbrug. Yderligere skærer den foreslaaede Linie samtlige Markskifter diagonalt, og paafører herved samtlige ved Vejen be-

liggende Ejendomme en betydelig Ulempe, der foretages ikke uvæsentligt paa Grund af de store Udgravninger, som Vejen ved sin Passage tværs imod Niveaukurverne vil medføre. Det af Udvalget i Forbindelse dermed fremsatte Forslag til Fortsættelse af Vejen videre til Strandvejen mod Svaneke er direkte uanvendelig, eftersom Vejen her er vist tværs over Gudhjem Jernbanestations Sporareal, og saaledes vil medføre en fuldstændig Omlægning af Stationens Spor anlæg. Da i alt Fald dette sidste maa anses for uigennemførligt, vil man efter Naturfredningsforeningens Forslag stadig være henvist til paa denne sidste Vejstrækning at henholde sig til de allerede eksisterende Veje, der med skarpe Sving og stærke Stigninger uden om Stationen fører til Vejen mod Svaneke. Vejføringen efter vort Projekt derimod forudsætter jævne og bløde Forbindelser mellem den nye Vej og de bestaaende paa en i Praksis gennemførlig Maade, ligesom vi paa Strækningen fra Salene til Gudhjem følger Niveaukurverne rundt om Knuden. Herved vil Markskifterne kun uvæsentligt blive berørt og Indgrebene i Terrænet blive det mindst mulige."

I sin anførte Skrivelse har Amtet derhos meddelt Amtsrådet Vejudvalgets Udtalelse, hvoraf anføres:

"Vejudvalget maa derfor fastholde den tidligere fremsatte Plan, som man saavel i teknisk som i skønhedsmæssig Henseende anser for bedre end den af Naturfredningsforeningen fremsatte, der i det hele anses for uegnet til Gennemførelse, og man fremhæver, at der nu foreligger endeligt Tilsagn fra Udmærskassen om vederlagsfri Uværksættelse af en betydelig Fredning, saafremt Vejvæsenets Plan kommer til Udførelse.

Det skal endelig tilføjes, at Vejudvalget, saafremt den af dette foreslaaede Plan ikke tillades gennemført, agter at indstille sig til Amtsrådet, at Vejen føres ud til Landevej Nr. 21 ved Stokkelundshuset".

Nævnet har derefter den 17. Juni 1939 afholdt Møde i Gudhjem, hvortil Indkaldelse er udgaaet efter Reglerne i Naturfredningslovens § 10. Da Protesten mod Vejføringen alene angaar Vejens Anlæggelse gennem Gudhjem Udmærks Plantage, der er skyldsæt under Matr. Nr. 181a, 182a, 183a, 184a, 185, 186, 187, 188 og 182d af Gudhjem, var som Lodsejere indkaldt Bestyrelsen for Gudhjem Udmærk samt Indehaverne

af nogle mindre fra Udmarken udstykkede Arealer, der ønskes ind-
draget under en eventuel Fredning. Foruden Lodsejerne var paa
Mødet repræsenteret Bornholms Amtsråd, Amtsvejinspektoratet,
Østerlars-Gudhjem Sogneraad samt Danmarks Naturfredningsforening
og dennes Bornholms-Komité. Paa Mødet fremkom der et Kompromis-
forslag, hvorefter Vejen skulde føres gennem den sydlige Del af
Udmarksskoven og ad en Bro over den smalle Holkarende. Muligheden
for Gennemførelsen af dette Forslag er undersøgt af Amtsvejinspek-
toratet, der i en til Amtsradet afgivet Erklæring bl.a. udtaler,
at de Bemerkninger, der kunde fremsættes overfor Naturfrednings-
foreningens Forslag for en Del ogsaa kan fremsættes overfor det
nye Forslag. Det fremgaar derhos af Amtsvejinspektoratets Under-
søgelser, at den foreslaaede Vejforing vil medføre betydelige
Stigninger og nødvendiggøre store Gennemsk ringer i Klippegrund
og Anlæggelse af store Dæmninger. Amtsradets Vejudvalg har i
Anledning af Forslaget udtalt:

”Da Vejen efter den nye Plan terr nm ssigt ikke kommer til at
ligge saa godt og derfor faar et daarligt Længdeprofil, og da
der ikke ved denne Vej aabnes Adgang til de store Natursk nheds-
værdier som ved Vejprojektet over Bokul, finder Vejudvalget ikke
at kunne forsvare at anbefale, at der ofres 600.000 Kr. paa dette
Projekt.

Trafikalt vil Sagen kunne ordnes paa tilfredsstillende Maade
vedat bygge Vejen R -Salene-Toft. Vejen Toft-Gudhjem skal efter
Amtsradets Vejplan udbygges, og kan man ikke opnaa Fordelene ved
Vejen over Bokul, bliver Udgifterne ved Vejen Salene-Gudhjem urime-
lig, og den nye Vej vil da desuden komme til at ligge for n r opad
den bestaaende Vej Toft-Gudhjem, saaledes at det er naturligere at
benytte denne og kun bygge Vejen R -Toft-Gudhjem, og det saa meget
mere, som der er god Anvendelse for det herved sparede Beløb, saa-
ledes at Vejplansarbejder andetsteds vil kunne fremskyndes.”

I et nyt Møde den 2. August 1939 forhandlede Sagen paany, I
dette Møde begærede Amtsradets Medlemmer Kendelse afsagt, hvorved
det tillades at Vejen føres over Bokul og Holkadalen overensstem-
mende med det oprindelige Projekt, og hertil sluttede sig Repr -
santanterne for Sogneradet og Udmarksbestyrelsen. I Mødet foret a
en Skrivelse af 31. Juli 1939 fra Danmarks Naturfredningsforening,

hvori fremsattes Protest mod det nævnte Vejprojekt, hvorimod en Vejføring: Salene-Toft-Gudhjem betegnes som en tilfredsstillende Løsning, idet man ved denne naaer Maalet: "at værne de enestaaende Naturværdier ved Gudhjem mod at sønderkøres af et Vejanlæg." Til det i denne Skrivelse udtalte har Repræsentanterne for Bornholms Naturfredningskomité sluttet sig.

Nævnet skal bemærke følgende:

Det maa erkendes, at Vejen over Bokul og Holkadalen i betydelig Grad vil ændre dette meget smukke og særprægede Landskabs Karakter, og at der derfor maa gøre sig Betæneligheder gældende ved at tillade denne Vejføring. Til Trods herfor finder Nævnet dog ikke at burde modsætte sig Vejprojektet. Herved henses til

- 1) Den af Danmarks Naturfredningsforening forelagte Plan og Planen om Vejføringen gennem den sydlige Del af Skoven maa opgives som uigennemførlig, og der maa derfor vælges mellem den af Amtsrådet projekterede Vejføring og en Vejføring: Salene-Toft-Gudhjem,
- 2) Den første af disse Vejføringer findes at være den naturligste, ved denne bevares Vejens Karakter som Kystvej bedst, Vejen følger paa en harmonisk Maade Landskabets Linier, og der opnaaes en god Tilslutning til den tidligere anlagte Kystvej Gudhjem-Svaneke.
- 3) Vejen i sig selv tilligemed de Udsigter, der vil aabne sig for den Vejfarende, maa antages at blive af ikke ringe Skønhed.
- 4) Gennem det af Udmarksbestyrelsen givne Tilsagn opnaas vederlagsfrit Fredning af betydelige, meget smukke Omraader.

Nævnet finder dog en mindre Ændring i Projektet paakrævet. Ifølge dette vil den meget smukke og af Publikum meget besøgte Klippeskraaning paa Strækningen mellem Holkadalen og den Vej, der fra Udsigtspladsen med Flagstangen paa Bokul fører ind i Plantagen, blive temmelig stærkt angrebet af Vejanlægget. Herpaa vil der i betydelig Grad kunne raades Bod, hvis Projektet ændres saaledes, at Vejen paa nævnte Strækning lægges ca 15 m sydligere end projekteret og at den vestlige Ende af Broen over Holkadalen saaledes ogsaa rykkes ca 15 m mod Syd. Amtsvejinspektoret har udtalt, at Projektet vil kunne gennemføres med denne Ændring, og Amtsrådets Repræsentanter ved Nævnets Møde har udtalt, at de intet fandt at erindre mod denne Ændring. Forslaget til Vejføringen over Bokul og Holkadalen vil saaledes kun kunne godkendes med

den nævnte Andring.

Godkendelsen vil derhos være at gøre betinget af, at der, inden Vejarbejdet paabegyndes, som Hæftelse paa de foran anførte Matr.Numre af Gudhjem Udmærket tinglyses Fredningsbestemmelser omfattende de Arealer, der er farvet med grønt paa et af Landinspektør Kofoed udarbejdet Kort, der er fremlagt til Nævnets Protokol under Nr.17. Fra Fredningen undtages dog det Areal, der er betegnet som tilhørende Gudhjem Havn, og det forbeholdes Udmærketbestyrelsen med Tilslutning af Nævnet at foretage mindre Andringer af uvæsentlig Betydning i Grænserne for det fredede Omraade. Fredningsbestemmelserne skal i det væsentlige gaa ud paa følgende:

Bestemmelser

- 1) Forbud mod Opførelse af Bygninger, derunder Anbringelse af Boder eller andre skæmmende Indretninger. Der forbeholdes dog Ret til saadan midlertidig Anbringelse i Holkadalen af Boder og lign., som er en Følge af denne Dals Benyttelse som Festplads.
- 2) Forbud mod Sprængning af Sten og Klipper.
- 3) Ret for Almenheden til Færdsel paa Omraadet overensstemmende med Reglerne for Adgang til Færdsel i Statens Skove.
- 4) Forbud mod Parkering, særlig ogsaa Parkering paa selve Vejen.
- 5) De i Plantagen værende andre Veje maa forbindes med den nye Vej, men maa foruden til gaaende Færdsel og Cyklekørsel kun benyttes til Arbejdskørsel, hvilket skal tilkendegives ved Opslag. Dette skal ogsaa gælde Veje, der senere maatte blive anlagt paa det fredede Omraade.

Det bemærkes, at Nævnet har taget i Øjesyn hele den Strækning, over hvilken Vejen Rø-Gudhjem er projekteret og har ikke fundet andet at indvende end hvad der fremgaar af det foranstaaende.

I Henhold til det anførte bestemmes:

Den af Danmarks Naturfredningsforening fremførte Protest mod at den projekterede Landevej Rø-Gudhjem føres gennem Gudhjem Udmærketplantage over Bokul og Holkadalen tages ikke til Følge.

Nævnet vil ikke fremsætte Indvending mod, at Vejen anlægges overensstemmende med de Nævnet med Bornholms Amts Skrivelse af 13. Oktober 1938 forelagte Planer. Der er dog en Betingelse, at Planerne ændres saaledes, at Vejen paa den foran nærmere anførte Strækning forelægges ca 15 m længere mod Syd samt at der inden

Vejanlægget paabegyndes paa Matr.Nr.181a, 182a, 183a, 184a, 185, 186,
187, 188 og 182d af Gudhjem tinglyses Fredningsbestemmelser, væsent-
ligt af det foran anførte Indhold.

Zeuthen K.Th.Jørgensen P.Thorsen

.....

23/7-51

U D S K R I F T

af

forhandlingsprotokol for fredningsnævnet for Bornholms amtserådskreds.

År 1951 den 23. juli afholdt nævnet møde på Bokul i Gudhjem

Santlige medlemmer var tilstede.

Der foretoges:

Begæring fra Danmarks Naturfredningsforening om forbud mod amtets vejarbejder.

Efter besigtigelse af arealerne afsagdes sålydende

k e n d e l s e.

I skrivelse af 7. juli 1951 har Danmarks Naturfredningsforening fremsat begæring om fredning af området i Bokulklippen og Holkadalen i Gudhjem, således at det af Bornholms amt projekterede og delvis igangsatte vejanlæg over Bokulklippen og Holkadalen standses. Med begæringen fulgte forskellige erklæringer og et rids over Gudhjem og omegn, hvorpå Bokul og Holkadalen er indtegnet.

Nævnet har berammet sagen til foretagelse den 16. august 1951 og har sendt sagen til erklæring hos Naturfredningsrådet.

Imidlertid har Danmarks Naturfredningsforening i skrivelse af 19. juli 1951 oplyst, at vejarbejdet på Bokulklippen fortsattes og har anmodet nævnet om hurtigst muligt at forbyde amtet at foretage denne levstridige handling.

Nævnet har i dag besigtiget Bokulklippen og omliggende område og konstateret, at der foretages sprængninger af klippen på et punkt, der ligger vest for det på det i sagen fremlagte rids som Bokul betegnede område, medens der ved besigtigelsen ikke foregik noget arbejde, der i sig

be forstyrrende ind i eller hindre den begærte fredning på det øvrige areal som er udlagt til vej over det som Bokul betegnede område.

Nævnet udtaler, at der efter naturfredningslovens § 22 ikke må foretages nogen handling, der kan danne hindring for eller vanskeliggøre fredningssegens gennemførelse, men skønner ikke at have hjemmel til at forbyde arbejder eller andre foranstaltninger uden for det område, der er begært fredet.

H e r e f t e r b e s t e m m e s :

Bornholms amtsråd er uberettiget til at foretage nogen foranstaltning, der kan danne hindring for eller vanskeliggøre den begærte fredning af Bokulklippen og Holkadalen.

Johs. S. Larsen.

B. Hassing.

K. H. Jørgensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

24. juli 1951.

Hassing

18/8-51

[Faded text, illegible]

U D S K R I F T

af
k e n d e l s e
afsagt af naturfredningsnævnet for Bornholms amtsrådskreds den 18.
august 1951.

K e n d e l s e

Ved skrivelse af 7. juli 1951 har Danmarks naturfredningsforening fremsat begæring om fredning af området i Bokulklippen og Holkadalen i Gudshjem, således at det af Bornholms amt projekterede og delsvis igangsatte vejanlæg over Bokulklippen og Holkadalen standses. Ved nævnets kendelse af 10. august 1939 blev en prætest fra Danmarks naturfredningsforening mod at den projekterede vej førtes gennem Gudshjem plantage over Bokul og Holkadalen ikke taget til følge, og det statueredes videre, at nævnet ikke vil fremsætte indvending mod, at vejen anlægges i overensstemmelse med de forelagte planer, dog at det var en betingelse, at vejen blev forlagt ca. 15 m længere mod syd, og at inden vejanlægget påbegyndtes blev tinglyst visse fredningsbestemmelser på matr. nr. 181a, 182a, 183a, 184a, 185, 186-187, 188 og 182 d Gudshjem. Kendelsen blev stadfæstet af overfredningsnævnet den 12. januar 1940, og overfredningsnævnet har i skrivelse af 19. september 1950 udtalt, at det ikke på det foreliggende grundlag fandt anledning til at genoptage sagen. Danmarks naturfredningsforening erklærer sig i sin forævnte skrivelse af 7. juli 1951 enig heri, men hævder, at der siden september 1950 er fremkommet så væsentlige og nye momenter til belystning af sagen, at man ikke har kunnet forsvare ikke at rejse en ny fredningssag. Som nye momenter anfører Danmarks naturfredningsforening: 1. to erklæringer fra geologiske videnskabsmænd der dels henviser til en af dr. phil. K. Callisen udarbejdet erklæring, hvori det fremhæves

som påkrævet at sikre Holkadalen som en typisk sprækkedal, dels henviser til de ødelæggende indgreb der er foretaget på Bokulklippen.

2. erklæring fra Danmarks naturfredningsforenings naturvidenskabelige udvalg, der udtaler sig for besvarelsen af Holkadalen som en karakteristisk sprækkedal.

3. erklæring fra 3 videnskabsmænd hvorefter klippekudens karakter som isafhøvlet rund-klippe endnu ikke er ødelagt, og at Bokul i sin nuværende form endnu er fredningsværdig.

4. den fejl, at naturfredningsrådet ikke har haft sagen til erklæring i 1939 og 1940, og

5. at den betingelse, kendelsen i 1939 stillede, at vejen skulle forlægges ca. 15 m mod syd, ikke er opfyldt.

Danmarks naturfredningsforening henviser derhos til en erklæring fra foreningens tekniske udvalg, hvorefter der på visse steder på Bokul er sket ret betydelige ødelæggelser, men at disse dog ikke er så indgribende, at naturområdet som helhed har taget væsentlig skade, hvis vejarbejderne snarest standses.

I erklæringen henvises endvidere til, at det er muligt at føre vejen uden om Bokulklippen og Holkadalen, og at der ved en sådan om-lægning vil kunne spares ca. 400.000 kr.

I skrivelse af 19. juli 1951 anmodede Danmarks naturfredningsforening nævnet om at forbyde videre arbejder på Bokulklippen i henhold til naturfredningslovens § 22.

Den 23. juli 1951 besigtigede nævnet arealerne og afsagde sålydende kendelse:

"I skrivelse af 7. juli 1951 har Danmarks naturfredningsforening fremsat begæring om fredning af Bokulklippen og Holkadalen i Gudhjem, således at det af Bornholms amt projekterede og delvis igangsatte vej-anlæg over Bokulklippen og Holkadalen standses. Med begæringen fulgte forskellige erklæringer og et rids over Gudhjem og Omegn, hvorpå Bokul og Holkadalen er indtegnet.

Nævnet har berammet sagen til foretagelse den 16. august 1951 (senere ændret til 18. august 1951) og har sendt sagen til erklæring hos naturfredningsrådet.

I midlertid har Danmarks naturfredningsforening i skrivelse af 19. juli 1951 oplyst, at vejarbejdet på Bokulklippen fortsættes og har anmodet nævnet om hurtigst muligt at forbyde amtet at foretage denne lovstridige handling.

Nævnet har i dag besigtiget Bokulklippen og omliggende områder og konstateret, at der foretages sprængninger af klippen på et punkt, der ligger vest for det på det i sagen fremlagte rids som Bokul betegnede område, medens der ved besigtigelsen ikke foregik noget arbejde, der kan gribe forstøvrende ind i eller hindre den begærte fredning på det

Øvrige areal, som er udlagt til vej over det som Bokul betegnede område.
Nævnet udtaler, at der efter naturfredningslovens § 22 ikke må foretages nogen handling, der kan danne hindring for eller vanskeliggøre fredningssagens gennemførelse, men skønner ikke at have hjemmel til at forbyde arbejder eller andre foranstaltninger uden for det område, der er begæret fredet.
Herefter bestemmes:

Bornholms amtsråd er uberettiget til at foretage nogen foranstaltning, der kan danne hindring for eller vanskeliggøre den begærede fredning af Bokulklippen og Holkadalen."

Den 31. juli 1951 tilskrev Danmarks naturfredningsforening nævnet og meddelte, at nogle borgere i Gudhjem havde oplyst, at der stadig foretoges sprængninger på det på foreningens rids som a og b betegnede afsnit (de vestligste) og bad nævnet konstatere, om dette var rigtigt.

Nævnets formand besigtigtede den 2. august 1951 vejarealerne og konstaterede, at der ikke ved besigtigelsen blev foretaget sprængninger på afsnittene a og b, hvilket meddeltes foreningen i skrivelse af s.d.

I skrivelse af 6. august 1951 har Danmarks naturfredningsforening begæret fredningen udstrakt til at omfatte hele strækningen, der på det fremlagte rids er mærket a - e, hvilket vil sige hele det vejstykke, der ligger inden for Gudhjem plantage.

Bornholms amts vejinspektorat har fremlagt 2 kort, af hvilke det ene er forsynet med en indtegning af såvel den oprindelig projekterede vejbane som den nu udførte vejs midtlinie.

Nævnet har på grundlag af en af landinspektør H. Hansen, Nexsø foretaget opmåling konstateret, at forlægningen af vejen med ca. 15 m er sket, hvilket forøvrigt allerede fremgår af den omstændighed, at den nu anlagte vejbane forløber inde i skoven bag udsigtspunktet Bokul.

Den i den tidligere kendelse ommeldte fredningsdeklaration er tinglyst den 28. juli 1951. Grunden til denne sene tinglysning angives af amtet at være, at udmarkskassens ejendomme er overdraget til Østerlars-Gudhjem kommune, og at adkomstforholdet først har kunnet bringes i stand nu.

Sagen har af nævnet været forelagt naturfredningsrådet, der i erklæring af 11. august 1951 udtaler, at rådet må være overvejende betænkelighed ved at udtale, at der foreligger en tilstrækkelig videnskabelig og undervisningsmæssig interesse i at forbyde det nu allerede vidt fremskredne vejarbejde jfr. naturfredningslovens § 12, 1 stk. sidste punkt, hvorved bemærkes, at rådet forudsætter, at der føres nærmere forhandlinger mellem amtsrådet, Danmarks naturfredningsforening, naturfredningsnævnet for Bornholms amt og naturfredningsrådet om den nærmere udformning, herunder særlig indføringen, af broen på Holkadalens nordside".

Rådet udtaler nærmere om Hølkadalen, at broen tænkes overført ganske nær den ca. 320 m lange dals østre ende på et sted, hvor dalen ikke har den mest typiske karakter af sprækkedal med lodrette vægge på begge sider, og om Bokulklippen, at vejen lader den ikke skovbevoksede, særligt synlige del af Bokulklippen i hovedsagen uberørt, samt om den øvrige skovbevoksede del længere mod vest, at vejarbejderne den 4. august var så vidt fremskredet, at en fuldførelse af vejen ikke vil betyde en væsentlig forringelse i videnskabelig eller undervisningsmæssig henseende sammenlignet med den tilstand, der ville opstå, såfremt vejarbejdet standsedes nu.

Naturfredningsforeningen har herefter i skrivelse af 15. august 1951 meddelt nævnet, at den efter indholdet af rådets erklæring frafalder begæringen om fredningen og ikke vil lade sig repræsentere på nedenævnte møde.

Nævnet har herefter den 18. juli 1951 afholdt møde i Gudhjem, hvortil indkaldelse er sket i henhold til reglerne i naturfredningslovens § 10.

På mødet var repræsenteret Bornholms amtsråd, amtsvejinspektora-tet, Østerlars-Gudhjem sogneråd og vejdirektoratet.

Der foretoges en besigtigelse af de arealer, sagen angår og under den derefter afholdte forhandling anførte amtsrådet under henvisning til, at det er anført, at amtet var lydhør over forslag om ændringer af broens tekniske og arkitektoniske udførelse, at de truffne bestemmelser om broens linieføring, længdeprofil- og bredde ikke vil kunne ændres, at amtet tog forbehold overfor eventuelle ændringsforslag, der betyder væsentlige udgiftsforøgelser, og at amtet var rede til at forelægge planerne for broens udformning for Danmarks naturfredningsforening og naturfredningsrådet og modtage eventuelle ændringsforslag til overvejelse. Sådanne forslag ønskedes indgivet til amtsrådet senest en måned efter at disse institutioner havde modtaget proplanerne. Det samlede materiale vil derefter blive forlagt nævnet. Amtsrådet forbeholder sig og statens vejdirektorat den endelige afgørelse med hensyn til broens bygning.

Amtsrådet ønskede derhos indrettet en parkeringsplads på den vestre side af vejen på Bokul, hvilket ansås nødvendigt for at hindre at parkeringsforbudet på vejen overtrådtes, men havde intet at indvende mod at dette spørgsmål beror.

Amtsrådet nedlagde endvidere påstand om erstatning i henhold til naturfredningslovens § 22 sidste stk. for udgifter forårsaget ved fredningsbegæringens fremsættelse nemlig

Delvis løn til to ingeniører, som skulle have været afskediget, hvis begæringen ikke var fremsat

2500,- kr.

Udgifter til befordring, til møder i anledning af fredningen 205,- kr.

Udgifter til kort, planer m. m. ca. 500,- "

og højesteretssagfører Bruuns udgifter til ekstrakt i sagen 381,60 "

Efter foretagen forligsprøve har amtsrådet, erklæret sig villig til at nøjes med en erstatning på 500 kr. selv om det mener at have krav på de fornævnte beløb.

Amtsrådet påstår erstatningen fordelt med 2/3 til statskassen og 1/3 af amtsfonden.

Efter den foreliggende kendelse af 10. august 1939, stadfæstet af overfredningsnævnet den 12. januar 1940, og overfredningsnævnets foranciterede udtalelse af 19. september 1950 er nævnet af den opfattede, at den æstetisk-landskabelige side af sagen er endelig afgjort og kan ikke komme til afgørelse under denne sag, hvilket heller ikke er påstået af Danmarks naturfredningsforening.

Herefter vil sagen alene angå spørgsmålet om fredning af geologiske og undervisningsmæssige grunde.

Sagen har i medfør af naturfredningslovens § 12 været forelagt naturfredningsrådet, og da dette som foran nævnt har udtalt, at der ikke foreligger tilstrækkelig videnskabelig og undervisningsmæssig interesse i et forbud mod vejen og broen, og idet nævnet er enig i de af rådet fremførte betragtninger, vil efter samme lovbestemmelse fredning ikke kunne ske.

For så vidt naturfredningsrådet udtaler forudsætning om en forhandling om broens nærmere udformning og indføring på dalens nordside er nævnet også enig heri, og da amtsrådet har erklæret sig villig til en sådan forhandling, bestemmes det, at arbejdet på broen ikke må påbegyndes forinden nævnets godkendelse foreligger efter forhandling med Danmarks naturfredningsforening, naturfredningsrådet og amtsrådet, idet nævnet dog for at undgå en unødigt udsættelse af broarbejdets påbegyndelse efter amtets påstand tiltræder, at der fastsættes en frist for naturfredningsforeningen til at udtale sig på 1 måned fra sagens oversendelse til foreningen. Nævnet vil finde det mest formålstjenligt om sagen forelægges naturfredningsrådet, hvem man ikke mener at kunne sætte nogen frist for udtalelse, forinden den sendes til naturfredningsforeningen.

Med hensyn til den af amtsrådet nedlagte erstatningspåstand, vil nævnet formene, at der er påført amtsrådet tab ved fredningsbegøringens fremsættelse, og nævnet vil mene at dette tab overstiger det beløb på 500 kr., som amtsrådet har erklæret ikke at ville indvende noget imod, hvorfor nævnet godkender dette beløb i erstatning.

Erstatningen vil i medfør af naturfredningslovens § 17 stk. 2 være at udrede med 2/3 af statskassen og 1/3 af amtsfonden.

T h i b e s t e m m e s .

Den af Danmarks naturfredningsforening fremsatte begæring om udvidelse af den allerede skete fredning af Holkadalen og Bokulklippen med tilstødende områder til at gælde forbud mod broføring over Holkadalen og vejanlæg over Bokulklippen kan ikke tages til følge.

Arbejdet med udførelsen af broen over Holkadalen må dog ikke påbegyndes forinden nævnets samtykke foreligger, efter at broens udformning og særlig dens indføring på Holkadalens nordside er forhandlet mellem Danmarks naturfredningsforening, Bornholms amtsråd og naturfredningsrådet som foran anført.

Der tillægges Bornholms amtsråd i erstatning 500 kr. der udredes af statskassen med 2/3 og af Bornholms amtsfond med 1/3.

K. T. Jørgensen.

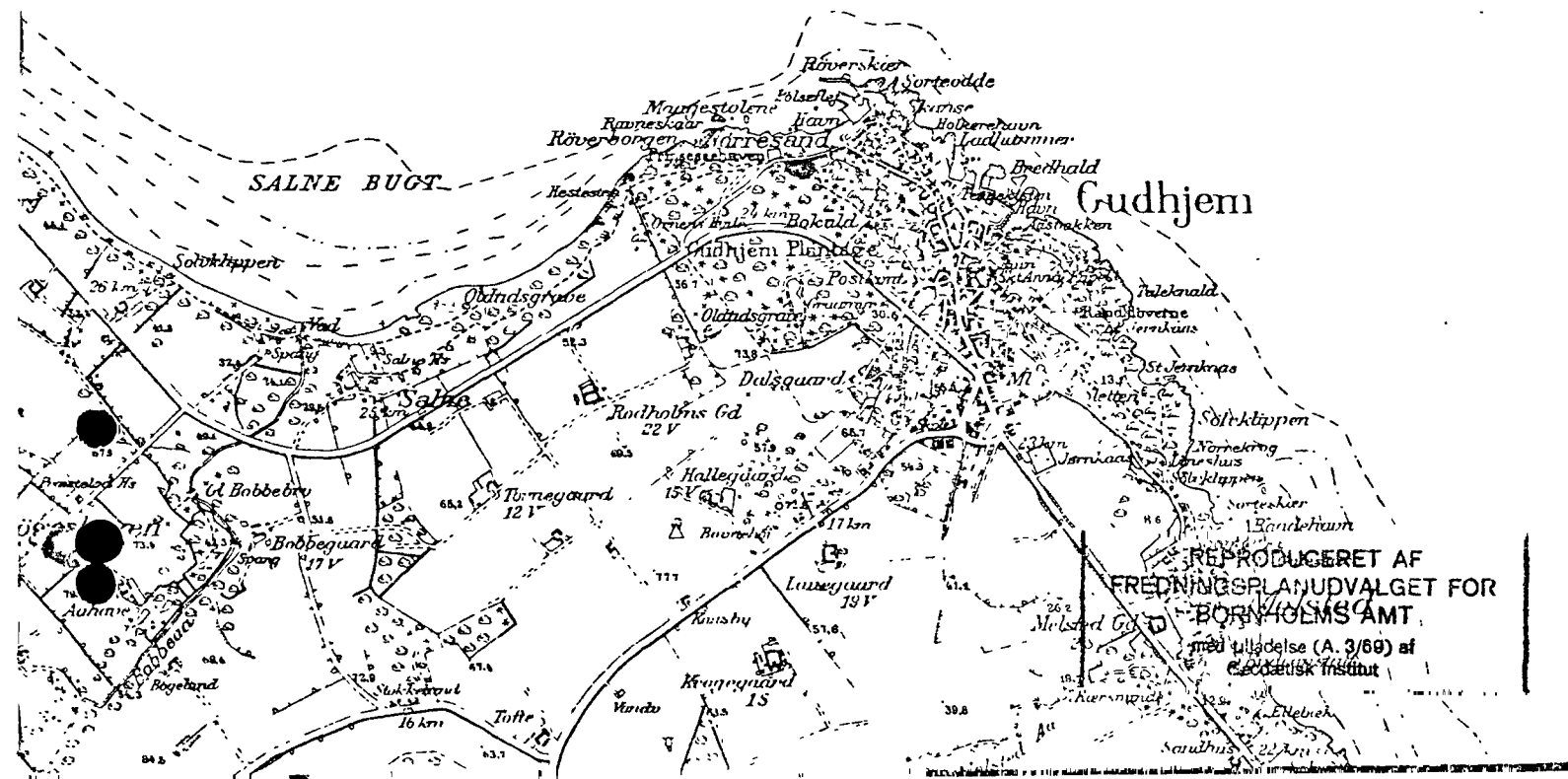
S. Hassing.

Johs. E. Larsen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Dommeren i Neksø købstad m. v., den 21. august 1951.

S. Hassing

KORTBLAD NR. 5135

1:20000

MATR. NR.: 182ⁿ og 182^{av}SOGN: Gudhjem og Melsted fisker-
lejer, Gudhjem sogn

AREAL: 0,2 ha.

EJER: Private.

FREDET: Deklaration, l. 27.1.1964.

FORMÅL: Bebyggelsesregulering.

INDHOLD: Udstykning eller selvstændig bebyggelse må ikke finde
sted.PÅTALERET: Bornholms amtsråd og/eller fredningsnævnet for Bornholms
amtsrådsreds.

REG. NR.: 139 - 03 - 33

A F S K R I F T.

Matr. nr. 182 n m.fl., Gudhjem og
Melsted fiskerlejer i Gudhjem sogn.

Akt: Skab F nr. 53.

Anmelder: Advokat H.H. Jen-
sen, Neksø.

D E K L A R A T I O N.

I anledning af en ifølge Bornholms amtsråds skrivelse af 10. september 1963 meddelt dispensation fra landsbyggelovens § 34 stk. 1 samt i tilslutning til skrivelse af 18. s.m. fra fredningsnævnet for Bornholms amtsrådsreds erklærer undertegnede fru Inger Grunth, Gudhjem, herved som ejer af matr. nr. 181 k, 182 m, 182 n, 182 ad, 183 f, 183 g og 183 m af Gudhjem og Melsted fiskerlejer i Gudhjem sogn, således som disse parceller ved udstykning agtes sammenlagt og derefter delt i parcel nr. I og parcel nr. II, for mig og efterfølgende ejere af bemeldte arealer, at yderligere udstykning eller selvstændig bebyggelse end den i fornævnte skrivelser forudsatte ikke må finde sted.

Der henvises til vedhæftede deklaraionskort.

Angående de parcellerne nu påhvilende servitutter o.a. byrder samt pantehæftelser henvises til tingbogsbladet.

Påtaleretten efter denne deklARATION tilkommer Bornholms amtsråd og/eller fredningsnævnet for Bornholms amtsrådsreds.

Gudhjem, p.t. Neksø den 11. januar 1964.

Inger Grunth sign.

Til vitterlighed om underskriftens ægthed:

H.H. Jensen sign.

Godkendes.

Fredningsnævnet for Bornholms amtsrådsreds, 23. januar 1964.

F. Asmund sign.

§ 12	kr. 10,-	Indført i dagbogen for Neksø retskreds
§ 14 ^I	" 4,-	den 24. januar 1964.
§ 14 ^{II}	<u>" 3,-</u>	Lyst.
Ialt	kr. 17,-	Ole Mitens sign.

A F S K R I F T.

Bornholms amtsråd.

10. september 1963.

J.nr. 612-9-1963/64.

I en gennem Østerlars-Gudhjem sogneråd hertil indsendt skrivelse af 5. juli 1963 har De for fru kunstmaler K. Grunth, Gudhjem, ansøgt om dispensation fra bestemmelsen i landsbyggelovens § 34, stk. 1, om afstand til naboskel, for så vidt angår en muret tilbygning, der agtes opført til en atelierbygning på ejendommen matr. nr. 182 n m.fl., Gudhjem, således at der fremkommer en selvstændig beboelse, hvorefter ejendommen agtes udstykket i to parceller med gavlen af nævnte tilbygning beliggende i skellet mellem disse.

Det fremgår af sagen, der er bilagt en beliggenhedsplan i 1:500, at der mellem den eksisterende beboelsesbygning på ejendommen og den påtænkte tilbygning vil blive en afstand på 3,5 m, men at tilbygningen på grund af terrænforholdene og atelierets beliggenhed ikke har kunnet foretages andetsteds på grunden. Med sagen er tillige indsendt skitseprojekt og beskrivelse af tilbygningen, hvoraf det bl.a. fremgår, at tilbygningens gavl ikke får vinduer eller andre åbninger og iøvrigt er brandmæssigt tilfredsstillende.

I en herfra indhentet udtalelse af 19. august 1963 har fredningsplanudvalget for Bornholms amt forbeholdt sig sin stilling til sagen, såvel med hensyn til byggeriet som til den projekterede deling af ejendommen, indtil sagen har været forelagt for naturfredningsnævnet, hvis god-

kendelse må indhentes i henhold til naturfredningslovens § 22, da den projekterede helårsbeboelse formentlig ikke kan anses for et led i en normal bebyggelsesudvikling. Fredningsplanudvalget har endvidere fundet det rimeligt, at de dele af matr. nr. 182 a sammesteds, der hovedsagelig er bevokset med skov og er beliggende mellem ejendommen og den planlagte nye adgangsvej til Gudhjem, bevares i den nuværende naturtilstand, og at offentlighedens adgang til området opretholdes.

I anledning af foranstående skal man herved meddele den ansøgte dispensation fra landsbyggeloens § 34, stk. 1, på betingelse af, at der på begge parceller tinglyses deklARATION om, at yderligere udstykning eller selvstændig bebyggelse ikke må finde sted, og at en afgift på 40 kr. indbetales til Bornholms amtstue, Rønne, giro 7755.

N. Elkær-Hansen sign.

Til hr. arkitekt m.a.a. K. Fink,
Torvegade 13, Nexsø.

A F S K R I F T.

Tilbagesendes med bemærkning, at nævnet har besluttet at tillade det foran omhandlede byggeri, forsåvidt det udføres i overensstemmelse med den medfulgte tegning, samt under den forudsætning, at den af Bornholms amtsråd i skrivelse af 10. september 1963 krævede deklARATION på matr. nr. 182 n m.fl., Gudhjem, inclusive den parcel nr. 2, som nu ønskes udstykket, oprettes.

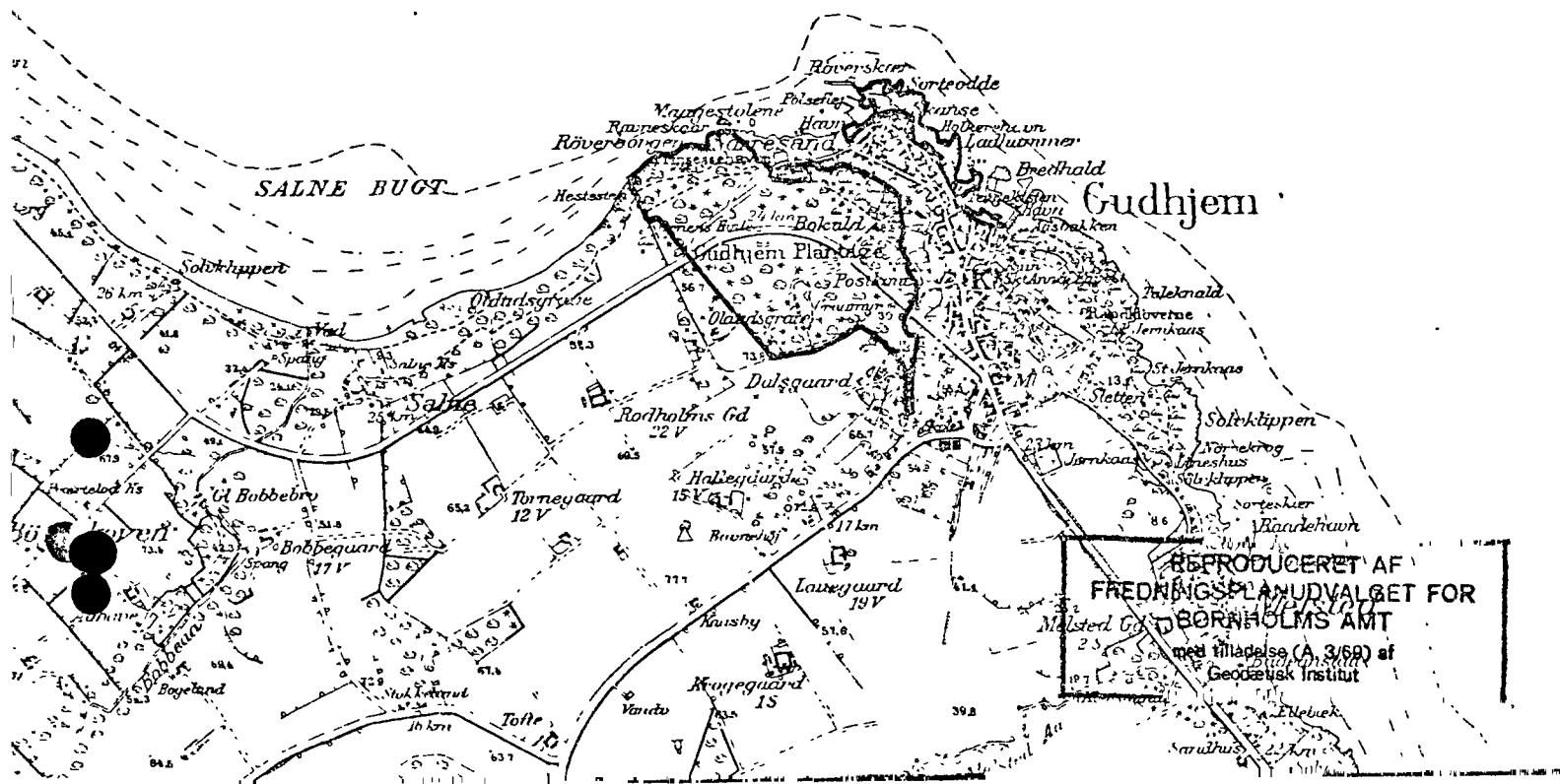
Udkast til en sådan deklARATION bedes tilsendt nævnet til godkendelse.

Fredningsnævnet for Bornholms amtsrådsreds, 18. september 1963.

F. Asmund sign.

DEKLARATIONER>

Indtegnet

KORTBLAD NR. 5135

1:20000

MATR. NR.: 181^a, 182^a, ^d, 183^a, SOGN: Gudhjem og Melsted fisker-
 184^a, 185, 186, 187, 188 lejer, Gudhjem sogn

AREAL: 32 ha.

EJER: Allinge-Gudhjem kommune.

FREDET: Deklaration, 1. 28.7.1951. 14/9-51

FORMÅL: Rekreativ landskabsfredning.

INDHOLD: Offentligheden har ret til færdsel i o. m. reglerne for adgang til færdsel i statens skove. Forbud mod bebyggelse, sprængning af sten og klipper samt parkering. Vejene i området må benyttes til gående færdsel, cykelkørsel og arbejdskørsel. Fredningen omfatter ikke den del af 183^a, der ejes af Gudhjem Havn, og den del af 183^a, der omfattes af den til krigsministeriet udstedte deklARATION.

PÅTALERET: Naturfredningsnævnet for Bornholms amt.

REG. NR.: 139 - 03 - 15

A f s k r i f t
a f
D E K L A R A T I O N.

Underskrevne Østerlars-Gudhjem sogneråd erklærer herved på Østerlars-Gudhjem kommunes vegne som ejer af den tidligere Gudhjem udmark matr. nr. 181 a. m. fl., at vi under henvisning til den af naturfredningsnævnet for Bornholms amt d. 10. august 1939 afsagte kendelse underkaster matr. nr. 181 a, 182 a med undtagelse af de nedenfor under punkt 6 nærmere beskrevne arealer, 183 a, 184 a, 185, 186, 187, 188 og 182 d af Gudhjem følgende fredningsbestemmelser:

1. Der må ikke på disse arealer opføres bygninger eller anbringes boder eller andre indretninger, der kan virke skæmmende. Der forbeholdes dog ret til sådan midlertidig anbringelse i Holkadalen af boder og lign., som er en følge af denne dals benyttelse som festplads.
2. Der må på de af fredningen omfattende arealer ikke foretages sprængning af sten eller klipper.
3. Almenheden har ret til færdsel i området i overensstemmelse med reglerne for adgang til færdsel i statens skove.
4. I hele området er pakeringforbudt, herunder også på de over området førende veje.
5. De i plantagen værende veje må forbindes med den nye vej; de må dog foruden til gående færdsel og cyklekørsel kun benyttes til arbejdskørsel, hvilket skal tilkendegives ved opslag. Dette skal også gælde andre veje, som måtte blive anlagt på det fredede område.

Sognerådet har dog ret til at anlægge den under forhandlingerne for naturfredningsnævnet forudsatte vejforbindelse mellem den nye vej og kommunens bivej nr. 23, således som dette er angivet på det af naturfredningsnævnet fremlagte kort, der også medfølger denne

deklaration.

6. Fredningen omfatter ikke den del af matr. nr. 183 a, som ejes af Gudhjem havn, og den del af samme matr. nr., der omfattes af den til krigsministeriet udstedte deklaration. Begge disse arealer er afmærkede på det fornævnte for naturfredningsnævnet fremlagte kort.

Påtaleret har naturfredningsnævnet for Bornholms amt, idet bestemmelserne i nærværende deklaration iøvrigt underkastes naturfredningslovens bestemmelser om frivillige deklarationer om fredning.

Deklarationens bestemmelser kan dog ikke ophæves uden samtykke af Østerlars-Gudhjem sogneråd.

Det er dog en betingelse for fredningen i alle dens punkter, at der ikke foretages nogen ændring i den af naturfredningsnævnet for Bornholms amt d. 10. august 1939 afsagte kendelse om gennemførelse af vejarbejdet over Bokul.

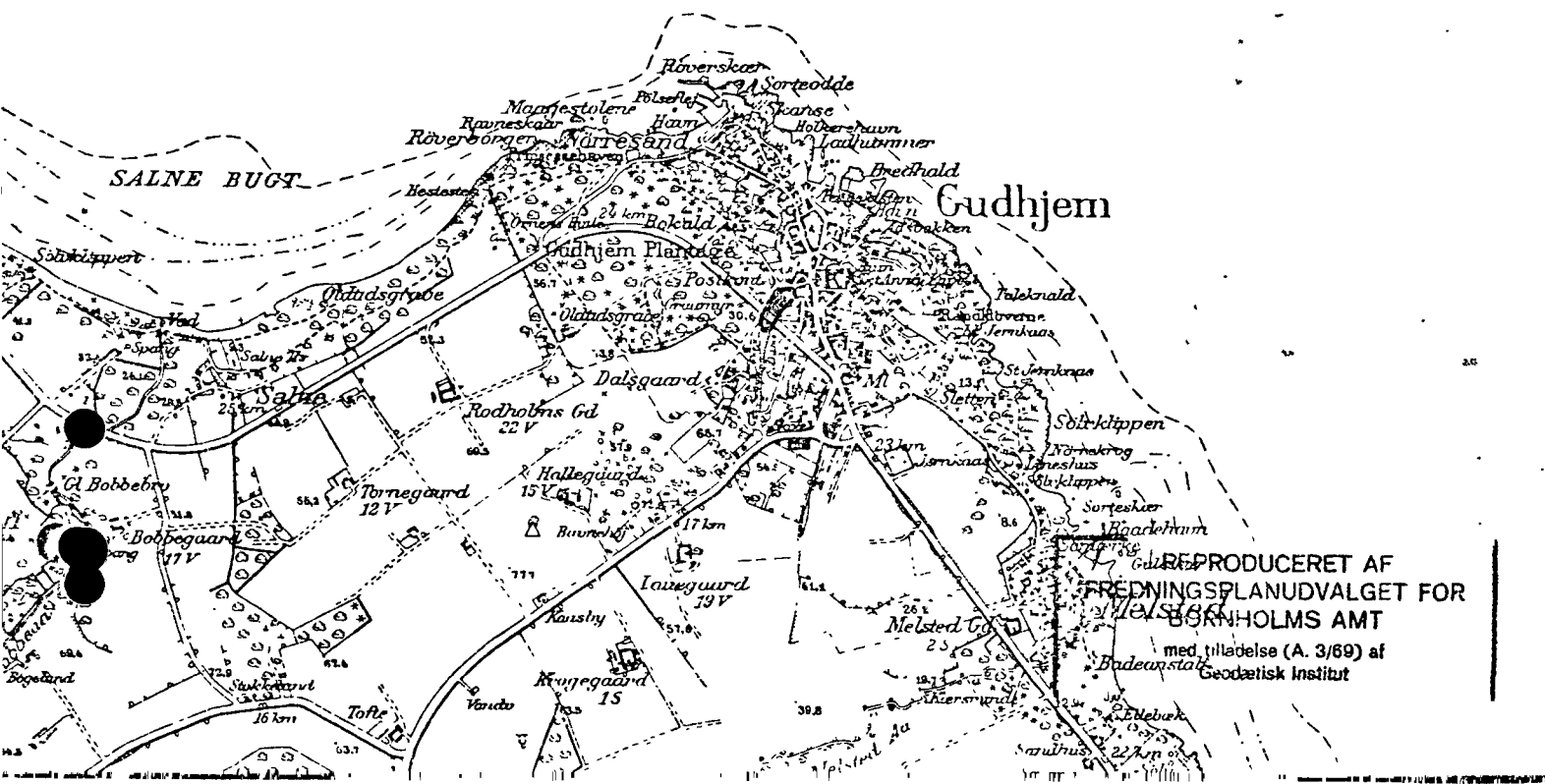
Gudhjem, den 14. september 1951.

Afskriftens rigtighed bekræftes.

Sparsø

DEKLARATIONER>

Indtegnet

KORTBLAD NR. 5135

1:20000

MATR. NR.: 230

SOGN: Gudhjem og Melsted fiskerlejer, Gudhjem sogn

AREAL: 0,6 ha.

EJER: Privat.

FREDET: Deklaration, 1. 21.9.1951.

3/9-51

FORMÅL: Æstetisk fredning.

INDHOLD: Der må ikke opføres bygninger eller anbringes boder eller andre indretninger, der kan virke skæmmende.
Der må ikke foretages sprængninger af sten og klipper.
Den på ejendommen værende bevoksning af træer og hegnsplanter m.v. må ikke fjernes.

PÅTALERET: Naturfredningsnævnet for Bornholms amt.

REG. NR.: 139 - 03 - 17

A F S K R I F T
a f
D E K L A T A T I O N.

Underskrevne menighedsråd for Gudhjem erklærer herved, som eje af matr. nr. 230 Gudhjem fiskerleje, at vi underkaster nævnte matr. 230 følgende fredningsbestemmelser:

1. Der må ikke på ejendommen opføres bygninger eller anbringes boder eller andre indretninger, der kan virke skæmmende.
2. Der må ikke på ejendommen foretages sprængninger af sten og klipp
3. Den på ejendommen værende bevoksning af træer og hegnsplanter m. må ikke fjernes.

Nærværende deklARATION er ikke til hinder for at arealet anvendes i landbrugsøjemed.

Naturfredningsnævnet er påtaleberettiget.

Gudhjem, den 3. september 1951.

C. Nepper-Christensen.

J. Christiansen.

O. Rønne-Jensen.

Villiam Larsen.

M. Lind Tranberg.

Hans Jensen.

H. J. Kaas-Hansen.

Underskrevne formand for menighedsrådet attesterer at overstående underskrivere er menighedsrådets samtlige medlemmer.

C. Nepper-Christensen.

Indført i dagbogen for retskreds nr. 26,
Neksø købstad m. v., den 21. september 19
Lyst. tingbog: bd. II. bl. 4 akt: skab J
nr. 510

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 00700.00

Dispensationer i perioden: 27-09-1988 - 19-09-2006

U d s k r i f t
af
forhandlingsprotokol for fredningsnævnet for
Bornholms amt.

Aar 1951 den 15 november behandledes

Fredningssagen angående Bokul og Holkadalen.

Der fremlagdes skrivelse af 1 ds. fra Bornholms amt, hvorved kommuniseres Naturfredningsforeningens og Naturfredningsrådets skrivelse af 27 oktober 1951.

Efter denne skrivelse godkendes det foreliggende projekt med hensyn til broen, således at det fremhæves, at fløjmurere udføres i Neksø sandsten, at der lægges vægt på, at fløjmurere på nordsiden trækkes så langt tilbage, som det på nogen måde er teknisk gennemførligt, at fløjmurere ikke søges forbundet med terrænet ved nogen form for camouflage, at pillerne farves brune, at der ikke ved deres basis anbringes noget synligt fundament eller sokkel, og at stien i nordsiden af dalen af hensyn til bropillerne må forskydes, flyttes ind mod dalens midte.

Det vedtoges efter at Bornholms amt havde oplyst, at det foreliggende projekt er arkitekt Willy Hansens, at godkende, at broarbejdet påbegyndes i overensstemmelse med det anførte.

Sagen har cirkuleret.

S. Hassing.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Naturfredningsnævnet for Bornholms amtsrådsreds,
den 17 august 1953

Hanning

18/8-1958

OPHÆVET VED OFN K
AF 20/3 1962U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1958, den 18. august, afsagde overfredningsnævnet på grundlag af mundtlig og skriftlig votering følgende
t i l l æ g s k e n d e l s e
i sagen nr. 1213/55 vedrørende gennemførelsen af et vejanlæg fra Rø til Gudhjem.

Ved kendelse af 12. januar 1940 stadfæstede overfredningsnævnet en af fredningsnævnet for Bornholms amt den 10. august 1939 afsagt kendelse, som i henhold til naturfredningslovens § 9 godkendte anlæg af en vej fra Rø til Gudhjem bl. a. på betingelse af, at der på ejendommene matr. nr. 181a, 182a, 183a, 184a, 185, 186, 187, 188 og 182d af Gudhjem tinglystes fredningsbestemmelser af et nærmere angivet indhold. Disse arealer ejedes af Østerlars-Gudhjem kommune, og til opfyldelse af den nævnte betingelse udstedte Østerlars-Gudhjem sogneråd den 20. juli 1951 en deklARATION, tinglyst den 28. juli 1951, hvori det bl.a. bestemmes:

"5) De i plantagen værende veje må forbindes med den nye vej, de må dog foruden til gående færdsel og cyklekørsel kun benyttes til arbejdskørsel, hvilket skal tilkendegives ved opslag. Dette skal også gælde andre veje, der måtte blive anlagt på det freddede område.

Sognerådet har dog ret til at anlægge den under forhandlingerne for naturfredningsnævnet forudsatte vejforbindelse mellem den nye vej og kommunens bivej nr. 23, således som dette er angivet på det for naturfredningsnævnet fremlagte kort, der også medfølger denne deklARATION."

I skrivelse af 14. september 1955 til fredningsnævnet for

Bornholms amt ansøgte Østerlars-Gudhjem sogneråd om tilladelse til udbygning og regulering af skovvejen fra Nørresand til amtsvejen, og om, at nævnte vej måtte blive åbnet for almindelig gennemkørsel. Det anførtes, at halvdelen af vejen allerede var udbygget af amtsvejvæsenet i forbindelse med en nødvendig ændring af tilslutningen til amtsvejen, og at dens åbning ville være af stor betydning for den fremtidige regulering af trafikken i Gudhjem.

I et den 10. oktober 1955 afholdt møde vedtog fredningsnævnet, at det ansøgte ikke kunne tillades. Denne afgørelse indankede Østerlars-Gudhjem sogneråd ved skrivelse af 5. november 1955 for overfredningsnævnet.

Under 24. marts 1956 modtog overfredningsnævnet fra sognerådet nærmere oplysninger om det påtænkte vejarbejde.

Overfredningsnævnet foretog besigtigelse den 26. maj 1956 og forhandlede herunder med repræsentanter for sognerådet og andre i sagen interesserede. Det oplystes, at de trafikmæssige forhold ved Gudhjem - adgangsforholdene til byen - var blevet i høj grad vanskeliggjort ved, at trafikken efter jernbanens nedlæggelse i 1952 var blevet overtaget af automobiler.

Fra sognerådets side blev det anført, at man er villig til at anlægge en sti mellem den projekterede vej og havet.

Overfredningsnævnet måtte efter det således oplyste nære betænkelighed ved at modsætte sig en regulering af vejen og dens åbning for almindelig færdsel, men da man ikke kunne godkende den planlagte vejføring, opfordrede man sognerådet til i forbindelse med statsministeriets konsulent i naturfredningssager at overveje en ændring af vejføringen, navnlig således, at den påtænkte vejslyngning kunne undgås.

Sognerådet forelagde derefter to nye, i januar 1957 udarbejdede projekter, betegnet som A og B.

Efter brevveksling med fredningsnævnet for Bornholms amt, der har påtaleret med hensyn til den ovennævnte deklARATION, og som kunne tiltræde det som A betegnede projekt, vedtog overfredningsnævnet at tillade gennemførelsen af dette projekt. Herom blev der under 26. april 1957 givet meddelelse til Østerlars-Gudhjem sogneråd. Overfredningsnævnets fornævnte kendelse og den i tilslutning hertil udfærdigede deklARATION vil derfor være at ændre i overensstemmelse hermed.

T h i b e s t e m m e s :

Den af overfredningsnævnet den 12. januar 1940 afsagte kendelse og den i tilslutning hertil udfærdigede deklaration af 20. juli 1951, tinglyst 28. juli 1951, skal ikke være til hinder for udførelsen af det ommeldte projekt til regulering af vejen fra Nørresand til amtsvejen eller for, at vejen åbnes for almindelig færdsel.

Udskriftens rigtighed
bekræftes.

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'F. Grage'. The signature is written in dark ink and is positioned above the printed name.

F. Grage

overfredningsnævnets sekretær

20/3-1962

U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

År 1962, den 20. marts afsagde overfredningsnævnet på grundlag af mundtlig og skriftlig votering følgende
t i l l æ g s k e n d e l s e
i sagen nr. 1213/55 vedrørende gennemførelse af vejanlæg fra Rø til Gudhjem:

Ved kendelse af 12. januar 1940 stadfæstede overfredningsnævnet en af fredningsnævnet for Bornholms amt den 10. august 1939 afsagt kendelse, som i henhold til naturfredningslovens § 9 godkendte anlæg af en vej fra Rø til Gudhjem bl.a. på betingelse af, at der på ejendommene matr.nr. 181 a, 182 a, 183 a, 184 a, 185, 186, 187, 188 og 182 d af Gudhjem tinglystes fredningsbestemmelser af et nærmere angivet indhold. Disse arealer ejedes af Østerlars-Gudhjem kommune, og til opfyldelse af den nævnte betingelse udstedte Østerlars-Gudhjem sogneråd den 20. juli 1951 en deklARATION, tinglyst den 28. juli 1951, hvori det bl.a. bestemmes:

"5) De i plantagen værende veje må forbindes med den nye vej, de må dog foruden til gående færdsel og cyklekørsel kun benyttes til arbejdskørsel, hvilket skal tilkendegives ved opslag. Dette skal også gælde andre veje, der måtte blive anlagt på det fredede område.

Sognerådet har dog ret til at anlægge den under forhandlingerne for naturfredningsnævnet forudsatte vejforbindelse mellem den nye vej og kommunens bivej nr. 23, således som dette er angivet på det for naturfredningsnævnet fremlagte kort, der også medfølger denne deklARATION".

I medfør af ovennævnte kendelse ansøgte Østerlars-

Gudhjem sogneråd fredningsnævnet for Bornholms amt om tilladelse til udbygning og regulering af skovvejen fra Nørresand til amtsvejen, og om at vejen måtte blive åbnet for almindelig gennemkørsel. Efter at fredningsnævnet havde afslået andragendet, indankede sognerådet nævnets afgørelse for overfredningsnævnet, som under den i sagens anledning foretagne besigtigelse opfordrede sognerådet til at overveje en ændring af vejføringen, navnlig således at en påtænkt vejslyngning kunne undgås.

Sognerådet forelagde derefter to nye i januar 1957 udarbejdede projekter, betegnede som henholdsvis A og B.

Ved tillægskendelse af 18. august 1958 godkendte overfredningsnævnet det som A betegnede projekt.

I skrivelse af 15. oktober 1958 ansøgte sognerådet overfredningsnævnet om, at det som B betegnede projekt måtte blive godkendt til udførelse. Sognerådet vedlagde andragendet en skrivelse af 6. oktober 1958 fra rigspolitichefen, hvori det hedder:

"Ifølge det i sagen betegnede "forslag A" vil vejen få stærkt fald, som tiltager omtrent jævnt på de første ca. 350 m fra Strandvejen, hvor det når sit maksimum på 124 o/oo, hvorefter det igen aftager jævnt på de sidste 300 m. På et sted ca. 300 m fra Strandvejen, altså på den strækning af vejen, som har størst fald, vil der blive en højresvingende kurve med radius = 50 m. Vejen vil forløbe facadeløst gennem skov- og klippeterræn.

En vej af denne karakter må, set fra et færdselsmæssigt synspunkt, betegnes som meget uheldig, idet trafikanterne mod byen ubevidst vil bibringes så store hastigheder, at farlige situationer i det nævnte sving let kan opstå. Der må derfor fra politiets side på forhånd tages forbehold ved denne vejs etablering. Som trafikregulerende foranstaltninger vil det i første instans blive nødvendigt at forbyde cykelkørsel i retning fra Strandvejen mod byen, og der kan formentlig senere blive tale om at begrænse motorkøretøjernes hastighed ved fastsættelse af en lav maksimalhastighed til forebyggelse af ulykker i svinget".

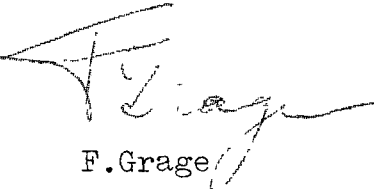
Da overfredningsnævnet herefter ikke mener at burde modsætte sig udførelsen af det nu fuldt udarbejdede forslag B, vil overfredningsnævnets kendelse af 12. januar 1940 være at ændre i overensstemmelse hermed.

Samtidig ophæves ovennævnte tillægskendelse af 18. august 1958.

T h i b e s t e m m e s :

Den af overfredningsnævnet den 12. januar 1940 afsagte kendelse og den i tilslutning hertil udfærdigede deklARATION af 20. juli 1951, tinglyst den 28. juli 1951, skal ikke være til hinder for udførelsen af det fornævnte projekt B til regulering af vejen fra Nørresand til amtsvejen eller for, at vejen åbnes for almindelig færdsel.

Udskriftens rigtighed
bekræftes.

F. Grage

Overfredningsnævnets sekretær.

Fredningsnævnet

for

Bornholms amts fredningskreds

Dommerkontoret i Rønne

Damgade 4A, 3700 Rønne, tlf. (03) 95 01 45

Sag nr. 91/1988

Den 27 SEP. 1988

Ole Almeborg
Tjørnevej 14
3700 Rønne.

GENPART til Skov- og Naturstyrelsen
til underretning,
D. h. t. Deres skr. af
J. nr.
+ bilag.

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til på Deres ejendom matr. nr. 181 c m.fl. Gudhjem at inddrage en 7 m² stor overdækket terrasse i det bebyggede areal af det eksisterende en-familiehus og at udføre 2 kviste i den nordlige og en kvist i den sydlige tagflåde. Ydervæggene agtes udført af bindingsværk med sprossede vinduer, og kvistene dækkes med tegl og udføres med sprossede vinduer som i den eksisterende bygning.

Det fremgår af sagen, at den pågældende del af ejendommen ligger inden for en afstand af 300 m fra skov og er omfattet af en den 28. juli 1951 tinglyst deklaration, der bl.a. bestemmer, at der ikke må opføres bygninger m.v., der kan virke skæmmende.

I medfør af naturfredningslovens § 47 og deklarationens bestemmelser meddeler nævnet herved tilladelse til udførelse af det forelagte projekt i overensstemmelse med den indsendte tegning og beskrivelse.

Efter naturfredningslovens § 64 a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 og § 34 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af Miljøministeriet, Bornholms amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening og Allinge-Gudhjem kommune.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Foto-venter

1/5/88

4
Hovedkontoret
af
for Landbruksministeriet
Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves
tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms amtskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Allinge-Gudhjem kommune og Hans-Aage Steenbergs Tegnesteue ApS.

Lorentzen

Bornholms amts fredningskreds
Fredningsnævnet
for

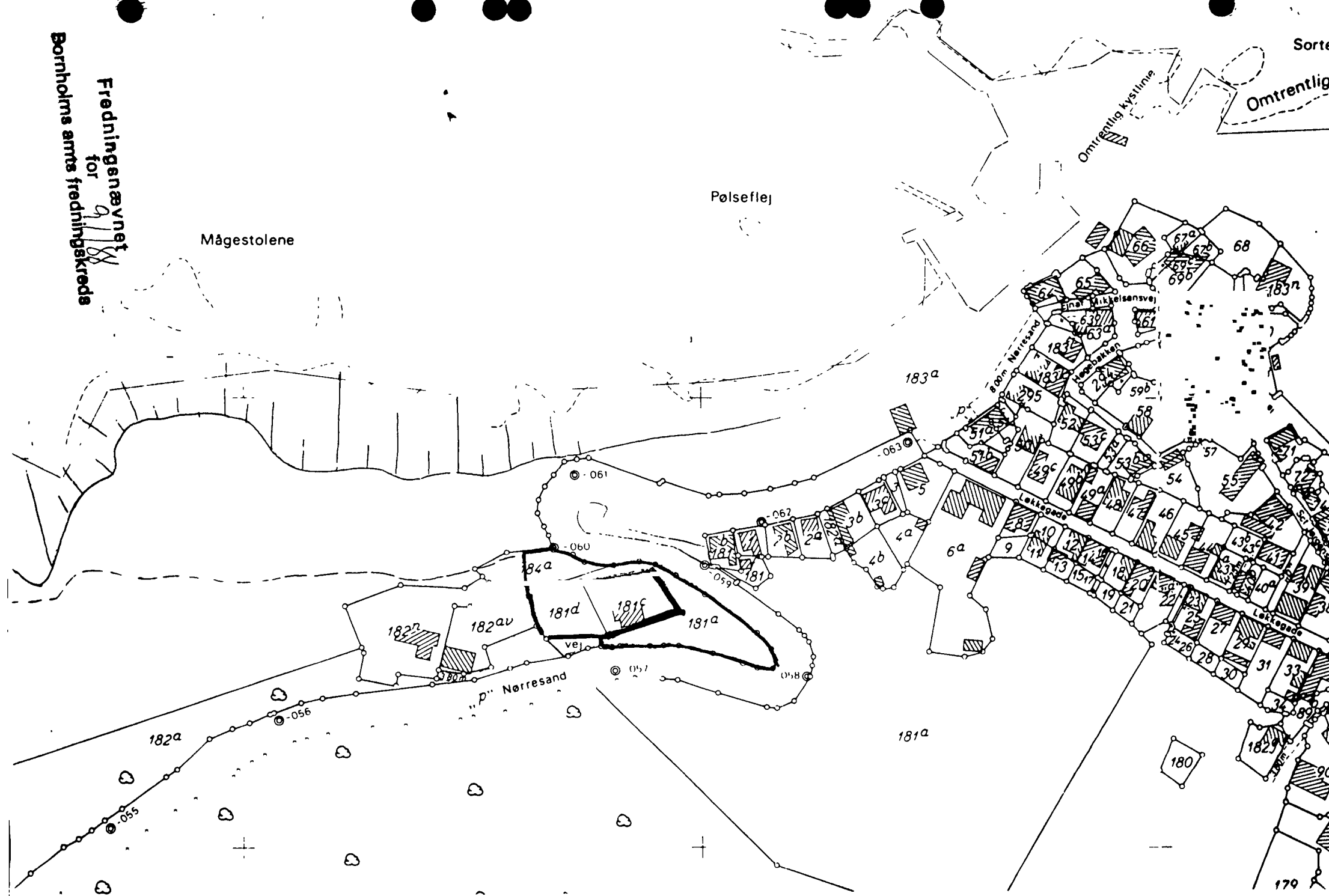
Røverskær

Sorte
Omtrentlig

Pølseflej

Mågestolene

Omtrentlig kystlinie

Fredningsnævnet
for

Bornholms amts fredningskreds

Dommerkontoret i Rønne
Damgade 4A, 3700 Rønne, tlf. 03 95 01 45

Sag nr. 136/1988

Den 17 NOV. 1988

Hans Ole Wandt
G C Box K 19
3910 Sdr. Strømfjord.GENPART til, Skov- og Naturstyrelsen
til underretning,
D. h. t. Deres skr. af
J. nr.

+ bilag.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
18 NOV. 1988

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til på Deres ejendom matr. nr. 182 av Gudhjem fiskeleje, beliggende Nørresand 14, at etablere en 2,5-3 m bred svalegang i træ ved nordfacaden af det eksisterende hus samt isætte dør fra stue til svalegang. En ca. 25 m² stor trægarage i dårlig stand agtes nedrevet og erstattet af en ny garage med vægge af pudset murværk på samme fundament.

Det fremgår af sagen, at den pågældende del af ejendommen ligger inden for en afstand af 300 m fra skov og er omfattet af en den 24. januar 1964 tinglyst fredningsdeklaration, der indeholder forbud mod udstykning og selvstændig bebyggelse.

I medfør af naturfredningslovens § 47 og § 34 meddeler nævnet herved tilladelse til udførelse af det forelagte projekt i overensstemmelse med den indsendte tegning og beskrivelse.

Efter naturfredningslovens § 64 a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 og § 34 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af Miljøministeriet, Bornholms amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening og Allinge-Gudhjem kommune.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms amtskommune, Danmarks Naturfredningsforening og Allinge-Gudhjem kommune.

Lorentzen

Foto-venter

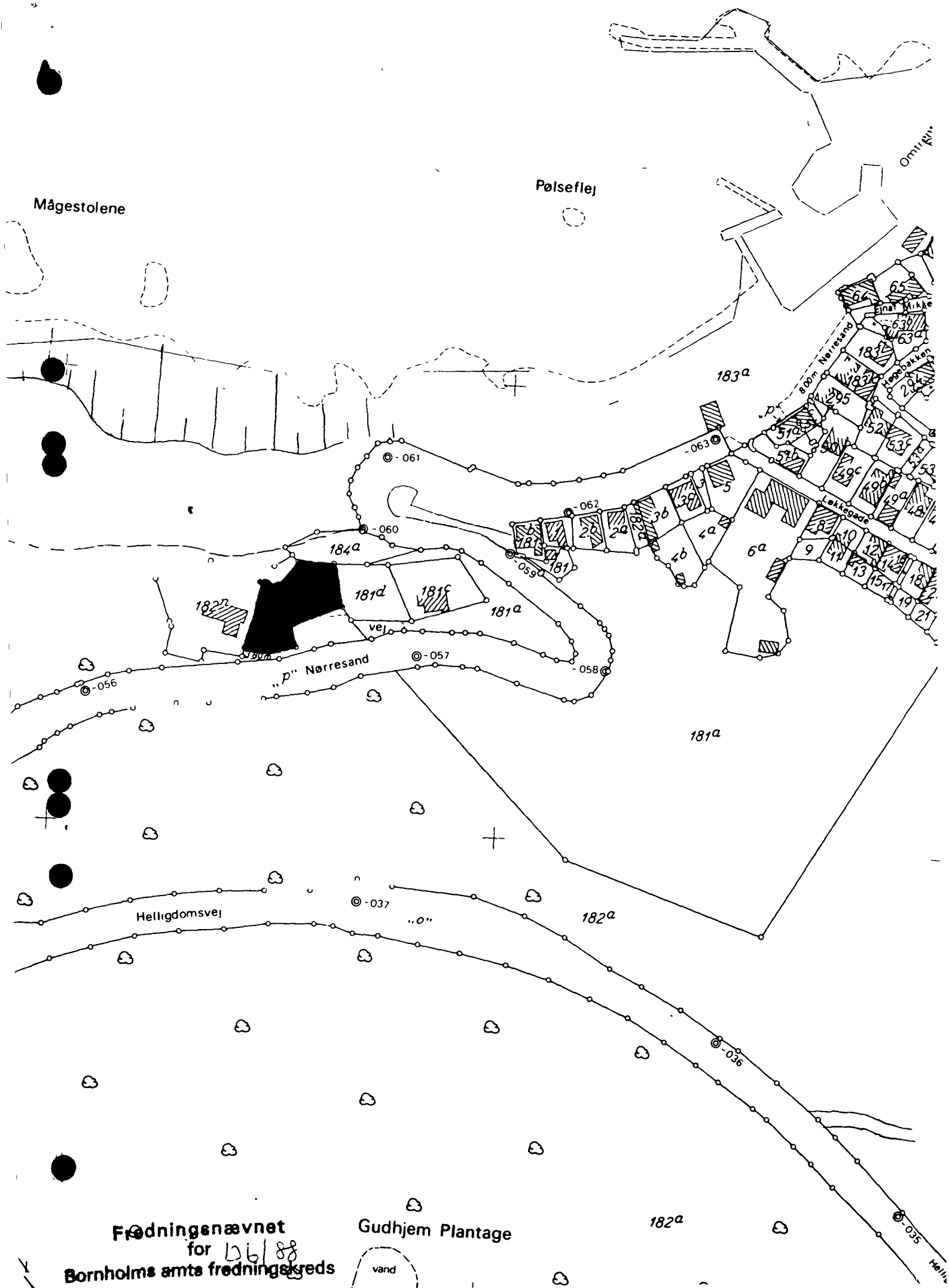
105.18

Røverskær

Området

Pølseflej

Mågestolene

Fredningsnævnet
for 06/88
Bornholms amts fredningskreds

Gudhjem Plantage

vand

182a

Hellig

FREDNINGSNÆVNET

tlf. 56 95 01 45

Bornholms Amt Fredningskreds

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

Damgade 4 A
3700 Rønne
Fax 5695 0245
Giro 8-085-110

22 JUNI 1998

Allinge-Sandvig Turist- og Erhvervssammenslutning
Kirkegade 4
3770 Allinge.

Åbent 9.00 - 15.00

GENPART til, Skov- og Naturstyrelsen
til underretning, Naturfredningsregisteret
D. h. t. Deres skr. af
J. nr.

Den 16. juni 1998
Rettens nr. 16/1998

REG. NR. 0700.00.

Deres J.nr.

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til opsætning af to midlertidige toiletcontainere og fremføring af elforsyning til Holkadalen, matr. nr. 182-a Gudhjem fiskerleje. Projektet er nærmere beskrevet i det til nævnet fremsendte materiale.

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af en den 28. juli 1951 tinglyst fredningsdeklaration.

I medfør af den på ejendommen tinglyste deklaraions pkt. 1 og naturbeskyttelseslovens § 50 stk. 1 meddeler nævnet herved tilladelse til opsætning af midlertidige toiletcontainere i ugerne 26-33 samt dispensation til opsætning af permanente elforsyningsskabe i overensstemmelse med den indsendte skitserede udformning og placering. Såfremt det ved opsætningen af elskabene skønnes mere hensigtsmæssigt at placere disse bag stendiget på det stedlige menighedsråds areal og menighedsrådet måtte give tilladelse hertil, kan fredningsnævnet tiltræde en sådan alternativ placering af elskabene.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Efter lov om naturbeskyttelse § 66 stk. 2 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse § 78 stk. 2 inddrives for Naturklagenævnet af offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4 A, 3700 Rønne

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

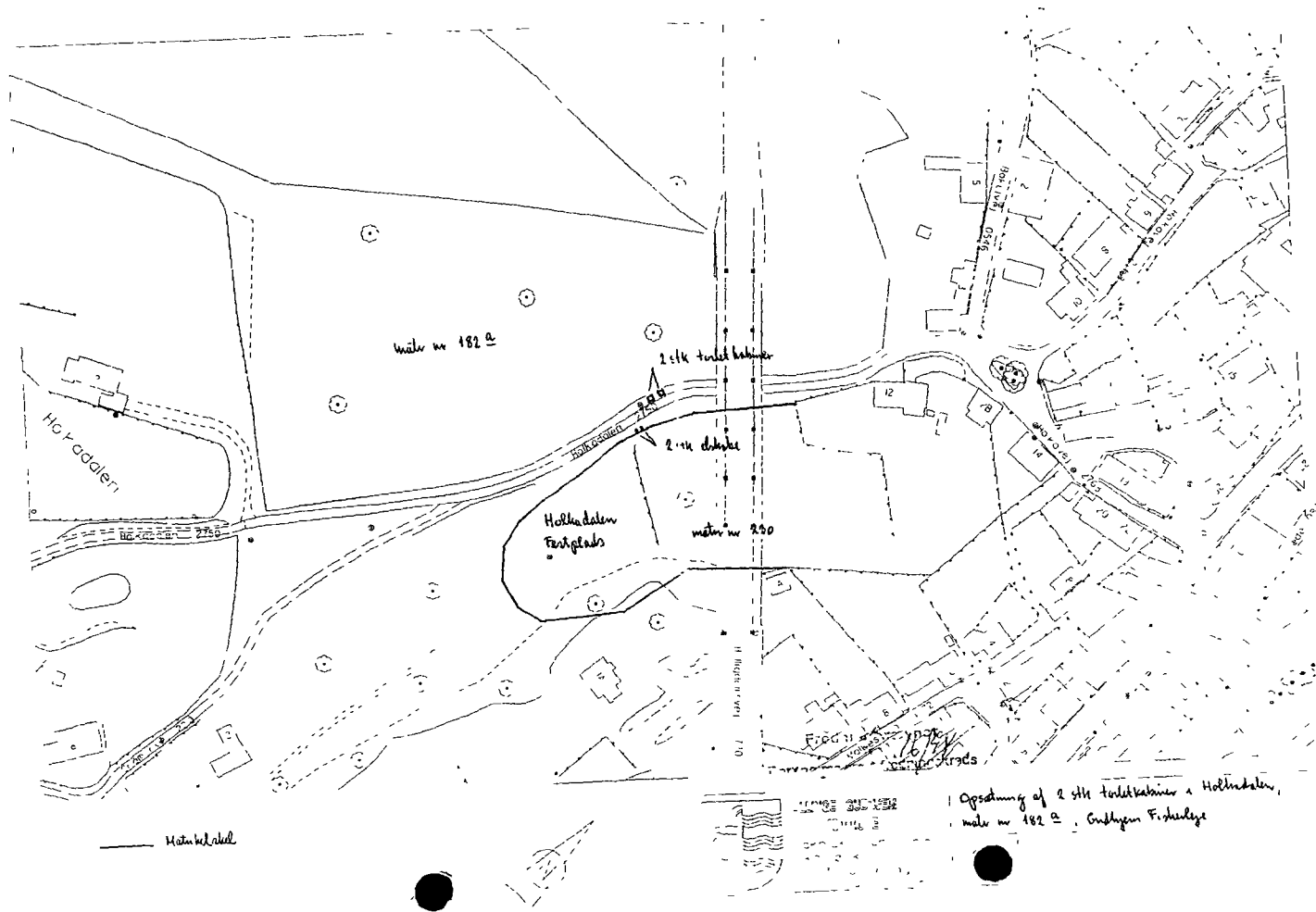
Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms Amt, Danmarks Naturfredningsforening, Allinge-Gudhjem kommune og Gudhjem Idrætsforening.

F. Schønnemann

adsn 1796-211/6-0001

31

SCANNET

Skov- og Naturstyrelsen
Fredningsregisteret
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Hovedmodtager
Menighedsrådet for Gud-
hjem Kirke
v/formanden Finn Nielsen
Winberg
Melsted Langgade 47 A

for Bornholms Regionskom-
mune
Damgade 4a
3700 Rønne
Tlf. 5695 0145
Fax. 5695 0245

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

16. febr. 2006

3760 Gudhjem

MPS11263/Sagsbeh. HER
J.nr. 06.11.01.01.2006-1.4
Deres j.nr.

14. februar 2006

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til skovning af træer på et fredet areal i Holkadalen på ejendommen matr.nr. 230 Gudhjem fiskerleje. Projektet er nærmere beskrevet i det til nævnet fremsendte materiale.

Det fremgår af sagen, at arealet er omfattet af en den 21. september 1951 tinglyst deklARATION, der fastsætter blandt andet:

"...

1. Der må ikke på ejendommen opføres bygninger eller anbringes boder eller andre indretninger, der kan virke skræmmende.
2. Der må ikke på ejendommen foretages sprængninger af sten og klipper.
3. Den på ejendommen værende bevoksning af træer og hegnplanter m.v. må ikke fjernes.

..."

I medfør af § 50, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved tilladelse til udførelse af projektet, dog således at der ved udtyndingen af træbevoksningen såvidt muligt undgås fældning af områdets ældste levedygtige træer.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4A, 3700 Rønne.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. En tilladelse må

SNS- 21-2264
4

ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget Deres klage fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk/klagegebyr.htm.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Natur og Miljø og Danmarks Naturfredningsforening.

F. Schønnemann

Genpart til : Skov- og Naturstyrelsen Fredningsregisteret
Til Deres orientering.

03 JAN. 2006

Retten i Rønne

Fredningsnævnet for Bornholms Regionskommune

Damgade 4a

3700 Rønne

2. januar 2006

Skovning af træer på fredet areal i Holkadalen

Natur & Miljø er blevet kontaktet mundtlig af menighedsrådet for Gudhjem kirke vedr. matr.nr. 230, Gudhjem fiskerleje. ^{77/}

Arealet ejes af kirken og er fredet. Tinglyst 21-09-51, fredningsnr. 139-09-17.

Menighedsrådet ønsker arealet ryddet for træer så det kommer til at danne en helhed med kommunens areal syd for. Dette areal er åbent parkagtigt og græsset bliver slået som plæne. Det fredede areal er nu tæt bevokset med 25 – 30 år gamle ask og ær. I den nordlige ende er der rester af et gammelt hegn.

Arealet har formentlig på fredningstidspunktet været åbent græsareal med et levende hegn i den nordlige ende. I deklARATIONENS pkt. 3 står at *Den på ejendommen værende bevoksning af træer og hegnsplanter m.v. ikke må fjernes.*

Hvis der gives tilladelse til at fjerne træerne vil kommunen fremover vedligeholde det fredede areal ved at slå græsset med passende mellemrum således at det ikke gror til igen.

Med venlig hilsen

Ole Holm Pedersen

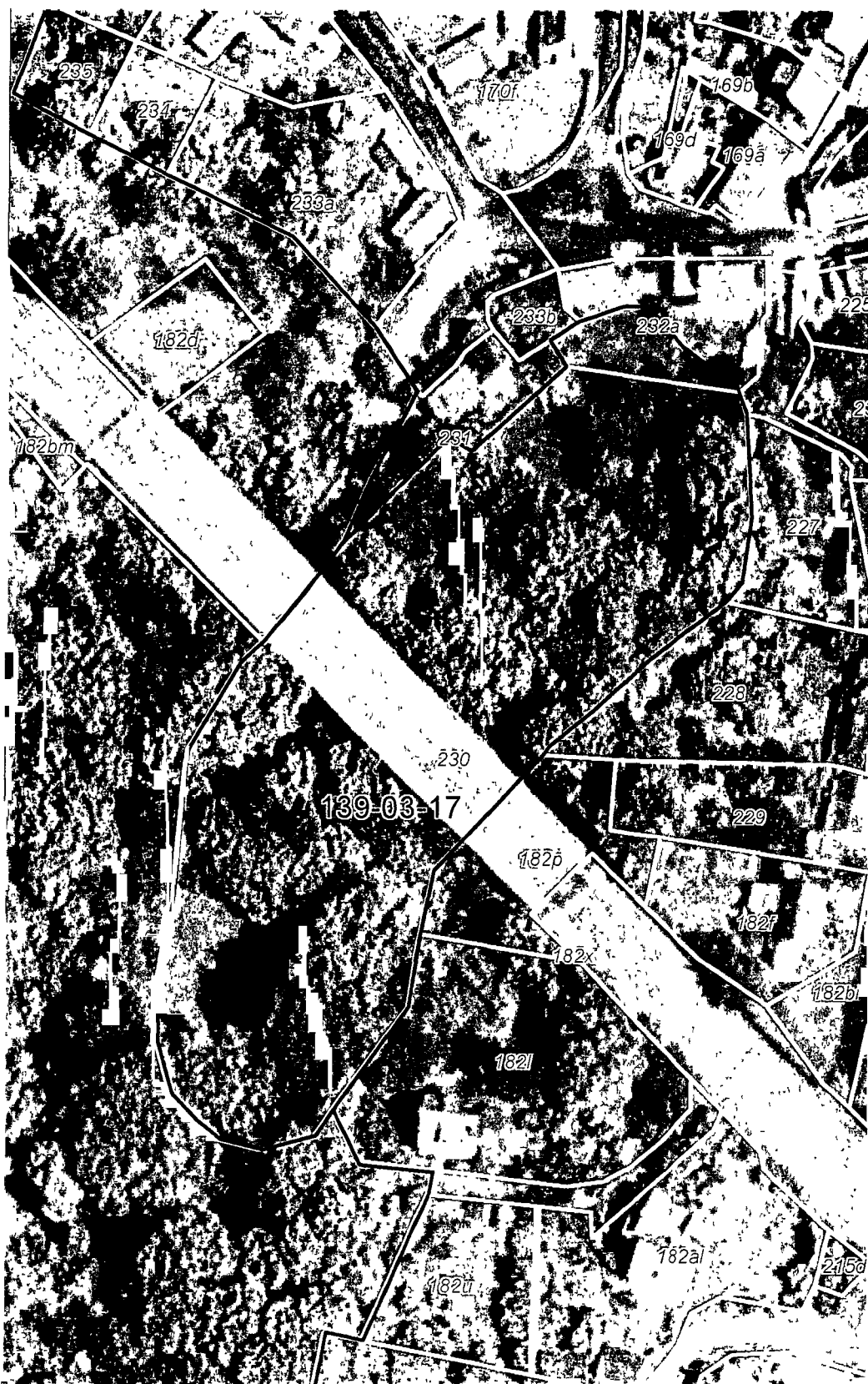
Skovfoged

Direkte tlf.: 2120 9818

Fredningsnævnet

for

Bornholms amts fredningskreds

Holkadalen
Fredning 139-03-17
Luftfoto 1:1000

Den røde linie markerer fredningsgrænsen.

Fredningsnævnet
for *1/06*
Bornholms amts fredningskreds

Skov- og Naturstyrelsen
Fredningsregisteret
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Hovedmodtager
Dansk Tennis Fond
v/ Klaus Henningsen
Nikolaj Plads 2
1067 København K

for Bornholms Regionskom-
mune
Damgade 4a
3700 Rønne
Tlf. 5695 0145
Fax. 5695 0245

MPS11404/Sagsbeh. HER
J.nr. 06.11.01.01.2006-38.4
Deres j.nr.

19. september 2006

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til på ejendommen matr.nr. 182-av Gudhjem fiskerleje, beliggende Nørresand 14, 3760 Guidhjem, at nedrive en garage og opføre et atelier. Projektet er nærmere beskrevet i det til nævnet fremsendte materiale.

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af en den 24. januar 1964 tinglyst deklaration, der fastsætter blandt andet:

".....
yderligere udstykning og bebyggelse må ikke finde sted
....."

I medfør af § 50, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet. Fredningsnævnet har herved navnlig lagt vægt på, at projektet ikke indebærer en arealmæssig udvidelse af ejendommens bebyggelse samt, at projektet vil tilgodese ejendommens formål som legatbolig/gæstebolig for skiftende kunstnere.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4A, 3700 Rønne.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget Deres klage fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk/klagegebyr.htm.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Natur og Miljø, Danmarks Naturfredningsforening og arkitekt Jens Fredslund-

F. Schønnemann

Genpart til : Skov- og Naturstyrelsen Fredningsregisteret
Til Deres orientering.

FREDNINGSNÆVNET FOR BORNHOLM

Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 5695 0145

Bornholms Regionskommune
Teknik & Miljø
Natur
Skovløkken 4, Tejn
3770 Allinge

bornholm@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN 2/2014
Den 26. maj 2014

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til etablering af en oplevelsessti gennem fredede områder ved Helligdommen og Gudhjem. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Sagens oplysninger

Det fremgår af sagen, at den projekterede sti ved Helligdommen berører arealer omfattet af fredningsdeklarationer fra henholdsvis 1913, 1918 og 1966.

Fredningsdeklaration af 22. marts 1913 fastsætter blandt andet, at offentligheden skal have fri adgang til klippepartierne ved havet samt stien langs havet.

Fredningsdeklaration af 26. september 1918 indeholder navnlig æstetiske bestemmelser for byggeri på det fredede område.

Fredningsdeklaration af 12. december 1966 indeholder navnlig bestemmelser om offentlighedens adgang til og anvendelse af arealet kaldet "Bornholmerpladsen".

Den projekterede sti berører ved Gudhjem blandt andet et areal, der er omfattet af fredningsdeklaration af 14. september 1951. Deklarationen omhandler fredning af et større areal ved Gudhjem og Bokul og indeholder navnlig bestemmelser om offentlighedens adgang samt æstetiske bestemmelser for byggeri i det fredede område. Endvidere fastsætter deklARATIONEN *" de i plantagen værende veje må forbindes med den nye vej; de må dog foruden til gående færdsel og cykelkørsel kun benyttes til arbejdskørsel, hvilket skal tilkendegives ved opslag. Dette skal også gælde andre veje, som måtte blive anlagt på det fredede område."*

Projektet indebærer nyetablering af et ca. 30 m langt tracé på arealer, der er omfattet af fredningsdeklarationen af 14. september 1951.

Det er oplyst, at oplevelsesstiens linjeføring på ovennævnte fredede arealer alene berører arealer i kommunalt eje. Dog ejer Danmarks Naturfond arealerne, hvor oplevelsesstien passerer Bornholmerpladsen.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 20. maj 2014.

Bornholms Regionskommune har på besigtigelsen nærmere redegjort for linjeføringen på de fredede arealer samt anskueliggjort stibrokonstruktionen, som forventes opført over en mindre sprækkedal ved p-pladsen ved Bornholmerpladsen.

Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Naturfond, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening og Dansk Vandrelaug har anbefalet projektet.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet finder det til projektets gennemførelse uforholdent at meddele dispensation i forhold til fredningsdeklarationerne af 22. marts 1913 og 26. september 1918, idet projektet inden for arealgrænserne af disse deklarationer ikke begrænser offentlighedens adgang og ikke fremstår som et byggeri.

I medfør af § 50, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven meddeler fredningsnævnet dispensation fra fredningsdeklarationen af 12. december 1966 og fredningsdeklaration af 14. september 1951 til udførelse af projektet. Fredningsnævnet har herved navnlig lagt vægt på, at stien alene berører begrænsede områder af de fredede arealer og vil tilgodese offentlighedens færdsel i de fredede områder.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage er afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Naturstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Dansk Vandrelaug og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Fredningsnævnets afgørelse kan efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 87.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4A, 3700 Rønne.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,

- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Gebyret er 500 kr.

Natur- og Miljøklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Opkrævningen skal benyttes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Natur- og Miljøklagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

1. der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klageren trækker sin klage tilbage, eller
2. klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Naturklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Henrik Engell Rhod

FREDNINGSNÆVNET FOR BORNHOLM

Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 5695 0145

bornholm@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN14/2014
Den 6. februar 2015

Gudhjem Menighedsråd
v/næstformand Mikael Juul Hammarland

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til udtynding og fældning af træer på ejendommen matr. nr. 230 Gudhjem Fiskerleje, beliggende i Holkadalen. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Sagens oplysninger

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af en fredningsdeklaration fra 1951. Deklarationen fastsætter blandt andet:

” ...

3. Den på ejendommen værende bevoksning af træer og hegnsplanter m.v. må ikke fjernes.

...”

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 5. februar 2015.

Bornholms Regionskommune har anbefalet dispensation til fældning af et antal større træer, under forudsætning af, at dette sker i samarbejde med Bornholms Regionskommunes skovfoged.

Naturstyrelsen har henholdt sig til kommunens udtalelse.

Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening har udtalt sig til støtte for projektet.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven, meddeler nævnet herved dispensation til, at der på den del af det fredede areal, der ligger under eller søværts Holkabroens passage af Holkadalen kan fældes træer efter Bornholms Regionskommunes nærmere anvisning og tilsyn.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af

naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt også kræves tilladelse fra andre myndigheder eller lodsejere til udførelsen af projektet.

Klagevejledning

Afgørelsen kan inden 4 uger efter den dag, afgørelsen er modtaget, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. En klage skal inden fristens udløb indgives via Klageportalen. På forsiden af www.nmkn.dk findes et link til Klageportalen. Klageportalen findes også på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på Klageportalen med NEM-ID. Klagen indgives via Klageportalen til Fredningsnævnet for Bornholm. Når fredningsnævnet modtager klagen via Klageportalen, videresender fredningsnævnet klagen og sagens akter til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen anses for indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i klageportalen.

Klagegebyr

Det koster et gebyr på 500 kr. at klage. Gebyret skal betales med betalingskort i Klageportalen

Gebyret for klage tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klageren i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klageren har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Fritagelse for at benytte klageportalen

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indgives uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. En anmodning om at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal sendes til Fredningsnævnet. Anmodningen om fritagelse for at

benytte Klageportalen skal være begrundet, f.eks. med oplysning om, at man af kommunen er fritaget for at bruge digital post. Fredningsnævnet videregiver herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen om fritagelse for at benytte Klageportalen kan imødekommes.

Klageberettigede

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Naturstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Henrik Engell Rhod

FREDNINGSNÆVNET FOR BORNHOLM

Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 99 68 83 03

bornholm@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-BOR-18-2017
Den 3. juli 2017

Bornholms Regionskommune
Center for natur og miljø

Bornholms Regionskommune har den 14. juni 2017 anmodet fredningsnævnet om en vurdering af, om det kræver dispensation fra en deklaration tinglyst den 28. juli 1951 om fredning af arealer ved Bokul og Gudhjem Plantage at udvide vejbanen langs Helligdomsvej gennem det fredede område i forbindelse med et cykelstiprojekt. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Fredningsnævnet skal i anledning af forespørgslen udtale, at det påhviler kommunen som tilsynsmyndighed at foretage vurderingen af, om et projekt kræver dispensation fra en fredning eller ej, jf. naturbeskyttelseslovens § 73. Kun i de tilfælde, hvor kommunen vurderer, at en dispensation er påkrævet, skal projektet forelægges fredningsnævnet. Fredningsnævnet forstår derfor kommunens henvendelse således, at kommunen vurderer, at projektet forudsætter fredningsnævnets dispensation fra ovennævnte deklaration.

Den omhandlede vejstrækning er markeret med rødt på følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Den omhandlede fredningsdeklaration tinglyst den 28. juli 1951 om fredning af arealer ved Bokul fastsætter blandt andet:

” ...

2. Der må på de af fredningen omfattede arealer ikke foretages sprængning af sten eller

klipper.

3. Almenheden har ret til færdsel i området i overensstemmelse med reglerne for adgang til færdsel i statens skove.

4. I hele området er parkering forbudt, herunder også på de over området førende veje. De i plantagen værende veje må forbindes med den nye vej; de må dog foruden til gående færdsel og cyklekørsel kun benyttes til arbejdskørsel, hvilket skal tilkendegives ved opslag. Dette skal også gælde andre veje, som måtte blive anlagt på det fredede område.

Sognerådet har dog ret til at anlægge den under forhandlingerne for naturfredningsnævnet forudsatte vejforbindelse mellem den nye vej og kommunens bivej nr. 23, således som dette er angivet på det af naturfredningsnævnet fremlagte kort, der også medfølger denne deklaration.

...”

Det omhandlede projekt indebærer, at den eksisterende vejbane vil blive udvidet med 1 meter med henblik på at udvide de nuværende 1 meter brede cykelkantbaner til 1,5 meter, hvilket vil betyde en væsentlig forbedring af både trafikikkerheden og især trygheden for cyklisterne. På vejens forløb gennem det fredede område udvides vejbanen med ½ meter i begge sider for at minimere terrænændringer mest muligt og undgå klippesprængninger. Vejudvidelsen foretages indenfor det nuværende vejudlæg.

Miljøstyrelsen har vurderet, at projektet ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Fredningsnævnets afgørelse

Da den projekterede vejudvidelse finder sted inden for det eksisterende vejudlæg, og da deklarationen ikke indeholder bestemmelser, der taler imod vejudvidelser inden for eksisterende vejudlæg, er en dispensation fra fredningsdeklarationen til projektets gennemførelse uforholden.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen Bornholm, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Henrik Engell Rhod